

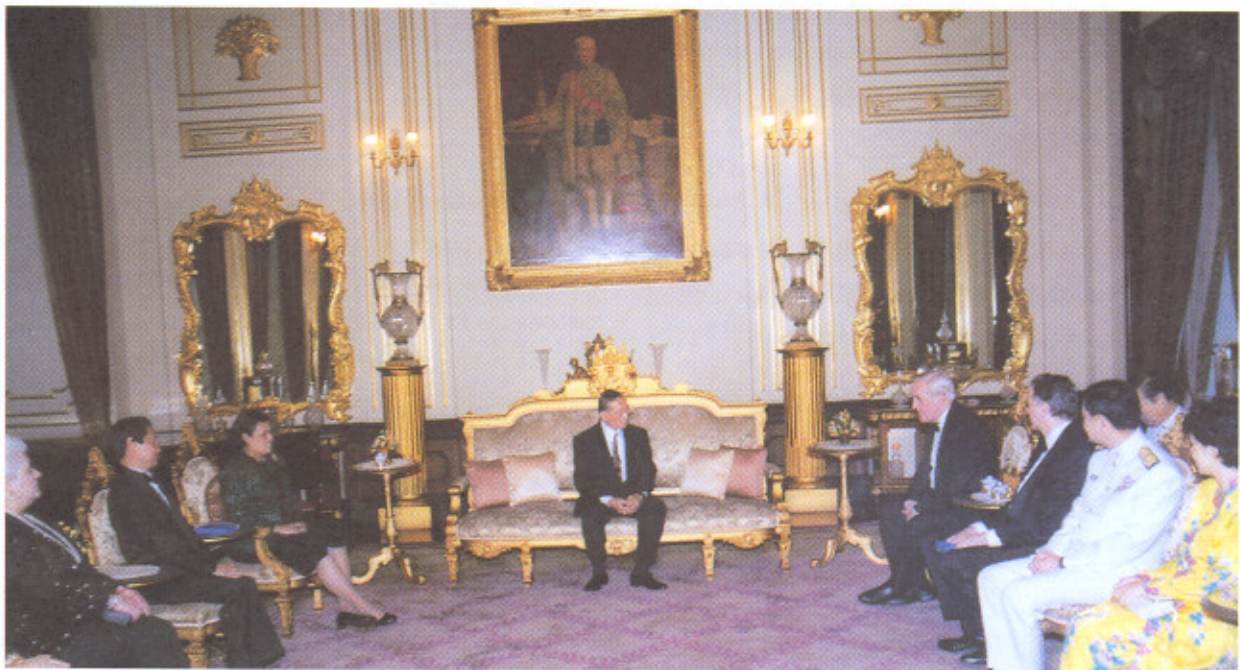

Prince Mahidol Award

Newsletter

Volume 4, Issue 1 Bangkok Thailand

December 2002

สารบัญ

Contents

พระราชดำรัสในพิธีพระราชทานรางวัล สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2544	2	Royal Address of His Majesty King Bhumibol Adulyadej	2
คำกราบบังคมทูลของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	3	Royal Speech by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn	3
มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล	5	Background of the Prince Mahidol Award	5
ประวัติผู้ได้รับพระราชทานรางวัล สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2544	6	Prince Mahidol Award 2001 Awardees	6
การประชุมวิชาการนานาชาติ 10 ปี รางวัลมหิดล	9	The International Congress on the Occasion of the 10 th Anniversary of the Establishment of the Prince Mahidol Award	9
จดหมายจากบรรณาธิการ	10	Note from the Editor	10

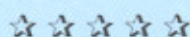
พระราชดำรัส
ในพิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔
ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีมอบรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ ในวันนี้ ขอขอบใจ คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ได้ดำเนินการต่างๆ ด้วยดีตลอดมา ในการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลก

เป็นที่ทราบกันดีว่า การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางการแพทย์นั้นมิใช่จะกระทำให้สำเร็จได้โดยง่าย ด้วยเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและความอดทนเป็นอย่างมาก อีกทั้งผลสำเร็จที่ได้ก็มีประโยชน์ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ หากเป็นไปเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติทั้งมวล เพราะเหตุนี้ ผู้ทำงานด้านนี้ต้องเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจอันมั่นคงแน่วแน่ และมีความเมตตาอาทรต่อเพื่อนมนุษย์เป็นอย่างสูง จึงจะพากเพียรกระทำสำเร็จ ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความนิยมยินดี ด้วยอย่างจริงใจกับ Sir David John Weatherall ศาสตราจารย์ นายแพทย์ Barry James Marshall และศาสตราจารย์ Lam Sai Kit ที่ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในครั้งนี้ จากผลงานอันยิ่งใหญ่ ที่แต่ละท่านได้ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย จนสำเร็จผลเป็นคุณเป็นประโยชน์แก่ชาวโลกอย่างไพศาล หวังว่า ทุกท่านจะได้เป็นแบบอย่างอันงดงาม ในการเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และการสาธารณสุขตลอดสืบไป

ขออวยพรให้ท่านทุกคนถึงพร้อมด้วยความสุข ความเจริญ มีกำลังใจ กำลังใจ และสติปัญญา ที่จะทำประโยชน์แก่ชาวโลกได้ยิ่งๆ ขึ้น และขอให้ผู้มีเกียรติทั้งหลายที่มาชุมนุมกันในพิธีนี้ มีความผาสุกสวัสดิ์จงทุกเมื่อทั่วกัน

Royal Address of His Majesty the King
on the Occasion of
the Presentation Ceremony
of the Prince Mahidol Awards for the Year 2001
on Thursday, 31st January, B.E. 2545 (A.D. 2002)
at the Chakri Throne Hall

It is indeed a pleasure for me to be presenting the Prince Mahidol Awards for the Year 2001 today. I should like to thank the Board of Trustees and all concerned who have done good work to honour His Royal Highness Prince Mahidol of Songkla, so that his accomplishments are more widely recognized by people of the world.

It is well-known to all that success in any research for the advancement in medical science is not easily obtained, as it is time consuming and requires great perseverance. Furthermore, the results of such achievement is not meant for any individual benefits but for the benefits of all mankind. For this reason, people who are involved in this field of work must possess strong and unwavering determination as well as great compassion for his fellow human beings so as to persist until success is finally achieved. I, therefore, extend my heartfelt congratulations to Sir David John Weatherall, Doctor Barry James Marshall and Professor Lam Sai Kit, who have been chosen to receive the Prince Mahidol Awards for the Year 2001, following the results of their significant achievements and devotion, both physical and mental, to the study and research in their respective fields which eventually benefit the world population at large. I am thus confident that the good examples which all three of them have set will inspire others to follow in their own quests to further promote the development and progress in the fields of medicine and public health.

I should like to extend to all of you my best wishes for your happiness and success. May you be blessed with good health, physical and mental as well as intellectual capability, so as to be able to contribute further to the well-being of people the world over. I also wish all of you who are gathered here today great happiness and prosperity.

คำกราบบังคมทูล
ขอ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔
ในวันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๕
ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า ในนามคณะกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูตานุทูต ตลอดจนผู้มีเกียรติที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเสด็จพระราชดำเนินมาในพิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี ๒๕๔๔ ข้าพระพุทธเจ้าใคร่ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสประกาศเกียรติคุณและเบิกผู้ที่คณะกรรมการมูลนิธิฯ พิจารณาเห็นว่ามีความดีเด่นเป็นประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี ๒๕๔๔ ตามลำดับดังนี้

สาขาการแพทย์

เซอร์ เดวิด จอห์น เวเธอร์อลล์ ชาวอังกฤษ แพทย์ศาสตร์บัณฑิตเกียรตินิยมจากมหาวิทยาลัยลิเวอร์พูล ปัจจุบันดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ภาควิชาอายุรศาสตร์ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด

เซอร์ เดวิด จอห์น เวเธอร์อลล์ เป็นผู้บุกเบิกงานวิจัยระดับโมเลกุลทางด้านพันธุกรรมโลหิตวิทยา พยาธิวิทยา และทางด้านคลินิก ผลงานสำคัญคือ ค้นพบความรู้พื้นฐานระดับโมเลกุลตลอดจนพยาธิสรีรวิทยาและระบาดวิทยาของโรคธาลัสซีเมีย เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่การวินิจฉัย การป้องกันและดูแลรักษาผู้ป่วยโรคธาลัสซีเมียทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย

คณะกรรมการจึงเห็นควรให้เป็นผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล สาขากการแพทย์ ประจำปี ๒๕๔๔

เซอร์ เดวิด จอห์น เวเธอร์อลล์

Royal Speech
by
Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn
on the Occasion of
the Presentation Ceremony
of the Prince Mahidol Awards for the Year 2001
on Thursday, 31st January, B.E. 2545 (A.D. 2002)
At the Chakri Throne Hall

May it please Your Majesty,

On behalf of the Board of Trustees of the Prince Mahidol Award Foundation, as well as the Privy Council, the Cabinet, Diplomats, and distinguished guests who are present in this Throne Hall, I feel deeply grateful to Your Majesty for Your gracious presence in presiding over the Presentation Ceremony of the Prince Mahidol Awards for the Year 2001, today.

May I now ask for Your Majesty's Permission to read the citations and call upon the Awardees who have been selected by the Board of Trustees for having done excellent works of great benefit to all mankind to receive the Prince Mahidol Awards for the Year 2001 as follows:

In the field of Medicine

Sir David John Weatherall, from the United Kingdom, received his M.B. and Ch.B. with honours from the University of Liverpool and is currently Emeritus Regius Professor of Medicine at the University of Oxford.

Sir David John Weatherall was the pioneer researcher in molecular genetics, haematology, pathology, and clinical medicine. His outstanding discovery of the molecular basis for the thalassaemia has been most beneficial to the diagnosis, prevention, and treatment of millions of thalassaemic patients throughout the world including Thailand.

The Board of Trustees has deemed it appropriate for Sir David John Weatherall to receive the Prince Mahidol Award for the Year 2001 in the field of Medicine.

Sir David John Weatherall

สาขาการสาธารณสุข

ศาสตราจารย์นายแพทย์ แบร์รี เจมส์ มาร์แชล ชาวออสเตรเลีย สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ออสเตรเลีย ปัจจุบันเป็นศาสตราจารย์ภาควิชาจุลชีววิทยา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ศาสตราจารย์นายแพทย์ มาร์แชล และคณะ เป็นผู้ค้นพบเชื้อแบคทีเรียชนิดใหม่คือ เฮลิโคแบคเตอร์ ไพโลรี และได้แสดงเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ว่า แบคทีเรียชนิดนี้เป็นสาเหตุหนึ่งของโรคกระเพาะอาหารอักเสบและแผลในกระเพาะอาหาร และสามารถรักษาได้ด้วยยาปฏิชีวนะ ยังผลให้หลักการของการรักษาโรคดังกล่าวเปลี่ยนจากการใช้ยาลดกรดเป็นระยะยาวนาน เป็นการให้ยาปฏิชีวนะระยะสั้น

ศาสตราจารย์ด็อกเตอร์ แลม ซัย กิต ชาวมาเลเซีย สำเร็จการศึกษาวิทยาศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นออสเตรเลีย วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์ และดุษฎีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย Australian National University ปัจจุบันดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และหัวหน้าภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมลายา ประเทศมาเลเซีย

ศาสตราจารย์ด็อกเตอร์ แลม ซัย กิต เป็นนักไวรัสวิทยา ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเชื้อไวรัสหลายชนิดจนมีชื่อเสียงรู้จักกันดีในหมู่นักไวรัสวิทยาของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศาสตราจารย์ด็อกเตอร์ แลม ซัย กิต อุทิศตนค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคในสุกรที่มีผลต่อสุขภาพของประชาชน ในประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ เมื่อเร็วๆ นี้ จนพบว่าต้นเหตุมาจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ชื่อ นิปาห์ไวรัส รวมทั้งได้ศึกษาระบาดวิทยาของไวรัสชนิดนี้จนสามารถควบคุมโรคได้

ผลงานของท่านทั้งสองก่อให้เกิดประโยชน์แก่สุขภาพอนามัยของประชากรโลกเป็นจำนวนมาก สมควรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล สาขาการสาธารณสุข ประจำปี ๒๕๔๔ ร่วมกัน

ศาสตราจารย์ด็อกเตอร์ แบร์รี เจมส์ มาร์แชล

ศาสตราจารย์ด็อกเตอร์ แลม ซัย กิต

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

☆☆☆☆☆

In the field of Public Health

Doctor Barry James Marshall, from Australia, received his Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery (MB.; BS.) from the University of Western Australia, and is currently professor of microbiology at the University of Western Australia.

Doctor Marshall and his colleague were the first to identify and culture a novel microorganism, called *Helicobacter pylori*, and demonstrated in scientific way that it was one of the cause of gastritis and peptic ulcer diseases which could be cured with antibiotics.

This discovery transformed therapy in peptic ulcer from interminable consumption of antacids to a short term highly effective course of antibiotics, resulting in great benefit to the health of hundreds of millions of people in the world.

Professor Lam Sai Kit, from Malaysia received his Bachelor of Science from the University of Western Australia, Master of Science from the University of Queensland, and Doctor of Philosophy from the Australian National University. He is currently a professor and also chairs the Department of Microbiology, Faculty of Medicine, University of Malaya in Malaysia.

Professor Lam Sai Kit has been one of the most influential figures in Medical Virology in Southeast Asia. During the recent outbreak of illness in pigs in Malaysia and Singapore, which also had the adverse effect on the health of the people in those countries, Professor Lam's hard work lead to the discovery and isolation of a new virus, called *Nipah virus*, including the study of its epidemiology, which eventually result in the control of this outbreak.

The works of Doctor Barry James Marshall and Professor Lam Sai Kit have yielded tremendous benefit to the health of mankind, and thus deserve the Prince Mahidol Awards for the Year 2001 in the field of Public Health.

Doctor Barry James Marshall

Professor Lam Sai Kit

☆☆☆☆☆

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ก่อตั้งขึ้นในวโรกาสเฉลิมฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพใน สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ครบ 100 ปี ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535 โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์ ประธานมูลนิธิฯ

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล

มูลนิธิฯ จะมอบรางวัลแก่บุคคลหรือองค์กรที่ ปฏิบัติงานและ/หรือมีผลงานวิจัยดีเด่นทางการแพทย์ และด้านการสาธารณสุข อันเป็นประโยชน์แก่สุขภาพ อนามัยของมนุษยชาติ โดยรางวัลประกอบด้วยเหรียญรางวัล ประกาศนียบัตร และเงินรางวัลฯ ละ 50,000 เหรียญสหรัฐ

การเสนอชื่อเข้ารับรางวัล

บุคคลหรือสถาบันทั่วไปสามารถเสนอชื่อและผลงาน ของบุคคลหรือองค์กรให้คณะกรรมการรางวัลนานาชาติ มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลพิจารณาคัดเลือกเพื่อเข้า รับพระราชทานรางวัลภายในวันที่ 31 พฤษภาคมของทุกปี

Prince Mahidol Award

The Prince Mahidol Award Foundation

The Prince Mahidol Award Foundation was established on January 1st, 1992 in commemoration of the centenary of the birth of His Royal Highness Prince Mahidol. The Foundation is under Royal Patronage, with Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn as President.

The Award

Two Prince Mahidol Awards are conferred annually upon individuals or institutions which have demonstrated outstanding and exemplary contributions to the advancement of medical, public health and human services throughout the world. Each Award consists of a medal, a certificate, and US\$ 50,000.

Nomination

An individual or group of individuals or an institution may be nominated by national medical or health authorities or by individual or group of individuals as candidates for the Award. Nominations should be submitted to the Secretary General of the Prince Mahidol Award Foundation before May 31st each year.

เซอร์ เดวิด เวเธอร์อลล์

เซอร์ เดวิด เวเธอร์อลล์ ได้รับปริญญา
ด้านการแพทย์จากมหาวิทยาลัยลิเวอร์พูล ในปี
ค.ศ. 1962 ท่านเป็นศาสตราจารย์ด้านโลหิตวิทยา
ที่มหาวิทยาลัยลิเวอร์พูล ระหว่างปี ค.ศ. 1971
ถึง ค.ศ. 1974 ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์
ด้านเวชศาสตร์คลินิกที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด
ระหว่างปี ค.ศ. 1947 ถึง ค.ศ. 1992
ศาสตราจารย์ เวเธอร์อลล์ ได้รับตำแหน่ง

Regius Professor ด้านอายุรกรรมและศาสตราจารย์เกียรติคุณที่
มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ภายหลังจากเกษียณอายุในปี ค.ศ. 2000

ศาสตราจารย์ เวเธอร์อลล์ เป็นนักวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์
ของอังกฤษที่โดดเด่นมาก ท่านประสบความสำเร็จในการทำวิจัยเรื่อง
molecular genetics โลหิตวิทยา พยาธิวิทยา และเวชศาสตร์คลินิก
ผลการทดลองและการวิจัยเรื่องธาลัสซีเมียของท่านได้ช่วยอธิบาย
การเปลี่ยนแปลงอนุพลาสมาและสาเหตุของรูปแบบความ
หลากหลายที่ปรากฏของโรคนี้ การค้นพบเหล่านี้เป็นพื้นฐานของการ
ตรวจวิเคราะห์ก่อนคลอดและการให้คำปรึกษาด้านพันธุกรรมซึ่งมี
จุดมุ่งหมายในการป้องกันความผิดปกติเหล่านี้ นอกจากนี้ ศาสตราจารย์
เวเธอร์อลล์ ยังได้ปรับปรุงด้านการจัดการทางคลินิกในเรื่องความผิด
ปกติของเลือดซึ่งสามารถถ่ายทอดทางพันธุกรรม

ธาลัสซีเมียเป็นกลุ่มเชื้อพันธุเดี่ยวซึ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม
ที่พบบ่อยที่สุด โดยเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางพยาธิวิทยาในเชื้อพันธุ
โปรตีนที่เป็นส่วนประกอบของฮีโมโกลบินที่มีผลทำให้เกิดการผลิต
ฮีโมโกลบินที่ไม่สมบูรณ์ และภาวะเลือดจางที่เป็นกรรมพันธุ์ที่มีลักษณะ
ตั้งแต่ไม่ปรากฏอาการไปจนถึงอาการภาวะเลือดจางอย่างรุนแรง ภาวะ
ขาดอาหาร ภาวะหัวใจล้มเหลวและเสียชีวิตก่อนวัยอันสมควร รูปแบบ
ความรุนแรงของความผิดปกติมีผลต่อคนนับล้านในหลายพื้นที่ของโลก
ธาลัสซีเมียพบบ่อยในประเทศแถบเมดิเตอร์เรเนียน ภูมิภาคเอเชีย
และแอฟริกา หมู่เกาะแปซิฟิกบางแห่งและบางประเทศในภูมิภาค
ตะวันออกกลาง มีบางภูมิภาคของโลกเท่านั้นที่มีการดูแลรักษาที่ดีที่สุด
ที่ต้องใช้วิธีการซับซ้อนเพื่อยืดชีวิต เช่น การถ่ายเลือด การใช้ iron
chelating agent การเปลี่ยนถ่ายไขกระดูกและการใช้สารต่างๆ
ที่พยายามเปลี่ยนรูปแบบของการสังเคราะห์ฮีโมโกลบิน

ศาสตราจารย์ เวเธอร์อลล์ ได้ทำให้ทั่วโลกตื่นตัวในความท้าทาย
ของการดูแลผู้ป่วยธาลัสซีเมียซึ่งผ่านพ้นวัยเด็กไปแล้วที่มีจำนวน
มากขึ้น การค้นพบของท่านแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเรื่อง molecular
genetics ที่สามารถนำไปใช้กำหนดวิธีที่ได้ผลในการป้องกัน ควบคุม
และบรรเทาอาการของโรค

☆☆☆☆☆

Sir David John Weatherall

Sir David John Weatherall received
his medical degree from the University of
Liverpool in 1962. He was Professor of
Haematology at the University of Liverpool
from 1971 to 1974. Since 1974 he was
appointed Professor of Clinical Medicine at
the University of Oxford until 1992. Since
his retirement in 2000, Professor Weatherall

has held the title Regius Professor of Medicine, Emeritus at the
University of Oxford.

Professor Weatherall is the outstanding British clinician-
scientist of his generation. He has accomplished pioneering
research in molecular genetics, haematology, pathology and
clinical medicine. The results of David Weatherall's laboratory
and clinical research on thalassaemias has helped to explain
the molecular pathophysiology and causes of phenotypic variability
of these disorders. These findings have provided the basis for
ante-natal diagnosis and genetic counselling aimed at preventing
these abnormalities and have improved the clinical management
of inherited blood disorders.

Thalassaemias as a group are the most common single
gene inherited disorders in man. They arise from pathologic
alteration in globin genes, resulting in defective production of
hemoglobin and inherited anemia ranging in severity from
asymptomatic to a devastating syndrome of profound anemia,
inattention, high output congestive heart failure and death at an
early age. The severe forms of the disorder affect millions of
individuals representing many areas of the world. Thalassaemias
are particularly common in the Mediterranean basin, regions
of Asia and Africa, certain Pacific islands, and some parts of
the Middle East. The best available care, accessible in only
a few regions of the world requires complex life-long support
of measurement such as blood transfusion, the use of an iron
chelating agent, bone marrow transplantation, and agents that
attempt to alter the patterns of hemoglobin synthesis.

Professor Weatherall has drawn global attention to the
challenge of caring for the increasing numbers of thalassaemia
sufferers who now survive beyond childhood. In a broader sense,
his discoveries have demonstrated how understanding of
molecular genetics can be applied to design practical strategies
for disease prevention, control and alleviation.

☆☆☆☆☆

นายแพทย์ บาร์รี เจ มาร์แชล

นายแพทย์ บาร์รี เจ มาร์แชล ได้รับปริญญาตรีสาขาแพทยศาสตร์และสาขาศัลยแพทย์จากมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ออสเตรเลีย ในปี ค.ศ. 1974 ภายหลังจบการศึกษา ท่านมาเป็นแพทย์ฝึกหัดและแพทย์ประจำบ้านในสาขาอายุรศาสตร์ทั่วไป โลหิตวิทยา วิชาว่าด้วยโรคระบบทางเดินอาหาร และจุลชีววิทยาในโรงเรียนแพทย์ของมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ออสเตรเลีย

ช่วงปี ค.ศ. 1985 ถึง ค.ศ. 1986 ศาสตราจารย์ มาร์แชล ได้รับทุนวิจัย NH & MRC Research Fellow จากภาควิชาว่าด้วยโรคระบบทางเดินอาหาร โรงพยาบาลรอยัลเพิร์ธ ท่านเป็นเฟลโลว์ด้านวิจัยรองศาสตราจารย์และต่อมาได้เป็นศาสตราจารย์ที่คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย เมืองชาร์ลอตทส์วิลล์ มลรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ปัจจุบัน ศาสตราจารย์ มาร์แชล ดำรงตำแหน่ง Burnet Fellow ศาสตราจารย์ด้านจุลชีววิทยาที่มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ออสเตรเลีย นครเพิร์ธ รัฐออสเตรเลียตะวันตก ประเทศออสเตรเลีย นอกจากนี้ ท่านยังเป็นศาสตราจารย์ด้านวิจัยทางอายุรศาสตร์ เป็นคณะผู้วิจัยอิสระมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย และประธานมูลนิธิ Helicobacter เมืองชาร์ลอตทส์วิลล์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ศาสตราจารย์ มาร์แชล ได้ร่วมงานร่วมกับผู้ร่วมงานของท่านเกี่ยวกับการค้นพบ รวมทั้งวิธีการเพาะเลี้ยงของจุลินทรีย์ตัวใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อน ซึ่งเชื้อจุลินทรีย์นี้สามารถขยายพันธุ์ได้ในกระเพาะอาหารมนุษย์ ในเยื่อเมือกลำไส้เล็กส่วนต้นในคนไข้ที่มีแผลเปื่อยในกระเพาะหรือลำไส้เล็กส่วนต้น ต่อมา ศาสตราจารย์ มาร์แชล พบว่าแบคทีเรียตัวใหม่ซึ่งชนิดนี้ เรียกว่า *Helicobacter pylori* เป็นสาเหตุของการเกิดโรคกระเพาะอักเสบอย่างรุนแรงและมีความไวต่อยาต้านแบคทีเรียบางชนิด ศาสตราจารย์ มาร์แชล ได้นำเชื้อแบคทีเรียมาทดลองกับกระเพาะอาหารของตัวเองซึ่งผลของการทดลองแสดงให้เห็นว่าการมีเชื้อจุลินทรีย์นี้ในกระเพาะอาหาร ทำให้เกิดกระเพาะอักเสบเฉียบพลันได้ เนื่องจากมีการขยายพันธุ์ของแบคทีเรียในกระเพาะอาหาร มีการพัฒนาการทดลองต่างๆ เพื่อการวินิจฉัยตรวจสอบเชื้อและกำจัดเชื้อต้นเหตุ ซึ่งการค้นพบนี้ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการบำบัดรักษาโรคแผลในกระเพาะอาหารจากการใช้ยาลดกรดและ/หรือ H1 receptor antagonist หรือการผ่าตัดกระเพาะอาหาร ไปสู่การใช้ยาปฏิชีวนะหลายชนิดในระยะเวลาอันสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลกระทบจากการค้นพบสาเหตุการติดเชื้อของแผลเปื่อยในระบบการย่อยอาหารเป็นเรื่องสำคัญมาก นับแต่ต้นทศวรรษ 1990 มีวารสารทางวิทยาศาสตร์รายงานเกี่ยวกับเชื้อ *Helicobacter pylori* กว่า 300 ฉบับทุกปี และเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ งานวิจัยเรื่องนี้ได้ก้าวหน้าไปสู่การพัฒนาวัคซีนป้องกันโรค และคาดว่าจะการลดการติดเชื้อทั่วโลกจะมีผลต่อการลดจำนวนผู้ป่วยโรคมะเร็งในกระเพาะอาหารในหลายๆ ส่วนของโลก

☆☆☆☆☆

Doctor Barry J. Marshall

Doctor Barry J. Marshall obtained degrees of Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery (MB.; BS.), at the University of Western Australia in 1974. After graduation he became an Intern and Registrar in General Medicine, Haematology, Gastroenterology and Microbiology in Teaching Hospitals of the University of

Western Australia. From 1985-86 Professor Marshall received the NH & MRC Research Fellow, Department of Gastroenterology, Royal Perth Hospital. He was a Research Fellow, Associate Professor and later Professor with tenure at the Department of Medicine, University of Virginia, Charlottesville, Virginia, USA. Presently, Professor Marshall is Burnet Fellow, Professor of Microbiology at the University of Western Australia, Perth, Australia; Professor of Research in Internal Medicine, Independent Research Faculty, University of Virginia, and President Helicobacter Foundation, Charlottesville, USA.

Professor Marshall reported with his colleague the identification and culture characteristics on a novel microorganism that was found to colonize the human gastric, central and upper duodenal mucosa in cases of gastritis and gastric/duodenal ulcer. Later he recognized that the new bacterium now identified as *Helicobacter pylori* caused severe gastritis and that it was sensitive to particular antibacterial drugs. Professor Marshall's self-infection experiment showed that delivery of the organism to the stomach caused acute gastritis due to colonization of the normal stomach with the organism. Diagnostic tests were developed for both detection and eradication of the organism. This discovery transformed therapy in peptic ulcer from consumption of antacid and/or H1 receptor antagonists, or radical gastric surgery, to a short highly effective course of multiple antibiotics.

The impact of the discovery of the infectious cause of peptic ulcer has been momentous. From the early 1990s there were over 300 scientific publications annually on *Helicobacter pylori* and the number increases steadily. Research is progressing towards development of a prophylactic vaccine. It is expected that reduction of the burden of infection worldwide will influence the incidence of gastric cancer in many parts of the world.

☆☆☆☆☆

ศาสตราจารย์ แลม ซัย กิต

ศาสตราจารย์ แลม จบการศึกษาปริญญาตรีที่ประเทศมาเลเซียก่อนที่จะไปศึกษาต่อที่ประเทศออสเตรเลีย ด้วยทุนรัฐบาลออสเตรเลียจนจบปริญญาโทด้านวิทยาศาสตร์และปริญญาเอกจาก มหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์และมหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลียตามลำดับ

ศาสตราจารย์ แลม เป็นหนึ่งในบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านเวชกรรมสาขาไวรัสวิทยา งานวิจัยเรื่อง dengue ได้รับการยอมรับทั้งจากทั่วโลกและองค์การอนามัยโลก ในสองสามปีที่ผ่านมา ศาสตราจารย์ แลม ได้ศึกษาเรื่องโรคใหม่ซึ่งนำไปสู่การค้นพบไวรัสชนิดใหม่ในภูมิภาคนี้ และจากการที่สามารถแยกไวรัส Nipah และไวรัส Tioman ทำให้คณะทำงานของท่านได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

ไวรัสสมองอักเสบ Nipah เป็นไวรัสตัวใหม่ที่ติดต่อกันได้ทางค้างคาวกินผลไม้ไปสู่สุกรซึ่งทำให้เกิดการระบาดอย่างรวดเร็วในประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ในช่วงปี ค.ศ. 1999 ถึง ค.ศ. 2000 การระบาดนี้ทำให้ผู้เลี้ยงสุกรเสียชีวิตและส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมที่สำคัญและให้ผลกำไรสูงของประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ เมื่อผู้ป่วยหลายรายได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยเนื่องมาจากไวรัส Nipah ในโรงฆ่าสัตว์ในประเทศสิงคโปร์ ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศไทยและประเทศอินโดนีเซียก็เกิดความกังวลเพิ่มขึ้นว่าโรคดังกล่าวจะแพร่ระบาดไปประเทศตน

การค้นพบความร้ายแรงของการติดเชื้อจากไวรัสใหม่นี้ที่เรียกว่า ไวรัส Nipah ซึ่งตั้งชื่อตามหมู่บ้านที่พบผู้ป่วย ทำให้เกิดผลกระทบที่สำคัญในการรักษาคนไข้และการป้องกันและควบคุมโรคภัยร้ายแรงนี้ นอกจากนี้ ได้มีการรายงานเรื่องนี้ผ่านสื่อนานาชาติต่างๆ อีกด้วย

☆☆☆☆

Professor Lam Sai Kit

Professor Lam received his early education in Malaysia before proceeding to Australia. He completed his MSc and PhD degrees under Australian Fellowships at the University of Queensland and at the Australian National University respectively.

Professor Lam is one of the most influential figures in Medical Virology in Southeast Asia. His research in dengue is recognized worldwide as well as by the World Health Organization. In recent years, his involvement in emerging diseases has led to the discovery of new viruses in the region, and the isolation of Nipah virus and Tioman virus has made his team internationally recognized.

The Nipah encephalitis virus is the new virus transmitted from fruit bat to pigs which caused outbreaks in Malaysia and Singapore during 1999-2000. This outbreak caused the death of pig handlers and the collapse of a very important and profitable industry in Malaysia. The fear of its potential spread to neighbouring countries such as Thailand and Indonesia was magnified when several cases were diagnosed to be due to Nipah virus in a Singapore abattoir.

The discovery of this newly virulent paramyxovirus, which is named Nipah virus after the name of the village from where the patients came, had a significant impact in the management of patients and prevention and control of this deadly disease. This story has been extensively covered by international news media and agencies.

☆☆☆☆

การประชุมวิชาการนานาชาติ 10 ปี รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545 ณ โรงแรมอิมพีเรียล ควีนส์ปาร์ค สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธาน การประชุมวิชาการนานาชาติ เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ 10 ปี รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ (Congress to Commemorate The 10th Anniversary of Prince Mahidol Award) ในหัวข้อ "Medicine and Public Health in the Postgenomic Era" ซึ่งจัดโดยมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ มหาวิทยาลัยมหิดล กระทรวงสาธารณสุข และองค์การอนามัยโลก

และในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2545 สมเด็จพระเจ้านางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จฯ ส่วนพระองค์ทอดพระเนตรนิทรรศการในงานประชุมวิชาการดังกล่าว ซึ่งจัดไว้เพื่อเทอดพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก โดยมีผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหิดล และนักวิชาการสาขาต่างๆ เฝ้าฯ รับเสด็จฯ

The International Academic Congress on the occasion of the 10th Anniversary of the establishment of the Prince Mahidol Award

Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn presided over the International Academic Congress to commemorate the 10th Anniversary of the establishment of the Prince Mahidol Award held with the cooperation of the Prince Mahidol Award Foundation, Mahidol University, Ministry of Public Health and the World Health Organization on 1st February 2002 at the Imperial Queen's Park Hotel. The title of the Congress was "Medicine and Public Health in the Post-genomic Era." The topic of Congress was chosen to highlight the recent and rapid advancement of molecular biology and achievements in sequencing the genomes of humans and other organisms.

On 2nd February 2002 Her Royal Highness Princess Galyani Vadhana Krom Luang Naradhiwas Rajanagarindra paid a private visit to the exhibition honouring His Royal Highness Prince Mahidol of Songkla which was held during the Congress. Executive administrators of Mahidol University and academics from various fields were present.

จดหมายจากบรรณาธิการ

ผมขอยินดีต้อนรับผู้อ่านทุกท่านในจดหมายข่าวมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลภาษาไทย-อังกฤษฉบับปฐมฤกษ์ เราได้เพิ่มจำนวนหน้าจดหมายข่าวเพื่อสนองตอบความสนใจที่เพิ่มขึ้นของผู้อ่านทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

ก่อนอื่น ผมขอแสดงความยินดีกับผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2544 ได้แก่ เซอร์ เดวิด เวเธอร์รอลล์ ในสาขาการแพทย์ ศาสตราจารย์ นายแพทย์แบร์รี เจ มาร์แชล และศาสตราจารย์ ด็อกเตอร์ แลม ซัย กิต ในสาขาสธารณสุข เมื่อต้นปี 2545 ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ 110 ปีวันพระราชสมภพสมเด็จพระบรมราชชนก และโอกาสครบรอบ 10 ปี การก่อตั้งมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในวันที่ 1 มกราคม 2545 หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ได้จัดทำฉบับพิเศษเพื่อรำลึกถึงสมเด็จพระบรมราชชนก และในวันเดียวกันมีการออกอากาศตอนแรกของชุดสารคดีชีวิตประวัติและพระราชภารกิจของสมเด็จพระบรมราชชนก ต่อมาภายหลังพิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในวันที่ 31 มกราคม 2545 ได้มีการจัดสัมมนา ระหว่างวันที่ 1-3 กุมภาพันธ์ 2545 หัวข้อ “ผลกระทบของโครงการถอดรหัสพันธุกรรมมนุษย์ต่ออนาคตการแพทย์และสาธารณสุข” ซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยมหิดล กระทรวงสาธารณสุข และองค์การอนามัยโลก ที่โรงแรมอิมพีเรียล ควิลส์ปาร์ค มีนักวิทยาศาสตร์รวมทั้งผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในอดีตจนถึงปัจจุบันเข้าร่วมการสัมมนาและได้บรรยายในหัวข้อต่างๆ เช่น สุขภาพและมนุษยชาติ การควบคุมโรคติดเชื้อและโรคในเขตร้อน bioinformatics ผลกระทบของนวัตกรรมการผลิตยาและวัคซีนต่อการดูแลสุขภาพ โภชนาการในยุคหลังการถอดรหัสพันธุกรรม วิวัฒนาการทางการแพทย์และสาธารณสุขในยุคหลังการถอดรหัสพันธุกรรม ประเด็นพิจารณาทางด้านจริยธรรมและสังคมในด้านการวิจัยในมนุษย์

Note from the Editor

Welcome to the first English-Thai edition of the Prince Mahidol Award Newsletter. You may note that we have increased the number of pages of this newsletter in response to increasing interest shown by our readers both in Thailand and abroad.

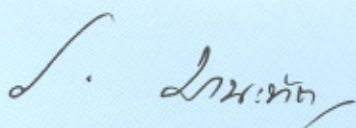
As usual, I must begin by extending my sincere congratulations to the three recipients of the 2001 Prince Mahidol Award, namely, Sir David John Weatherall in the field of medicine, Dr. Barry J. Marshall and Professor Lam Sai Kit in the field of public health. Early this year a number of activities were held to commemorate the 110th Birthday Anniversary of His Royal Highness Prince Mahidol of Songkla and the 10th Anniversary of the establishment of the Prince Mahidol Award. On 1st January 2002 a supplement in commemoration of His Royal Highness Prince Mahidol of Songkla was published by Bangkok Post. On that same day, the first of a five-parts documentary on the life and work of His Royal Highness Prince Mahidol was broadcasted on all Thai television channels. After the award ceremony on the 31st January 2002, an academic Congress titled “Medicine and Public Health in the Post-genomic Era” was held with the cooperation of Mahidol University, Ministry of Public Health and the World Health Organization, at The Imperial Queen's Park Hotel, Bangkok from 1st to 3rd February 2002. Eminent scientists including the present and past Prince Mahidol Awardees participated in the congress and gave addresses on topics such as genomic medicine and control of tropical diseases, bioinformatics, pharmacogenomics, nutrition in the post-genomic era, emerging disease surveillance, social and ethical issues in the post-genomic era among others.

We have sadly learned the passing away of Dr. Cesar Milstein, an accomplished scientist and a valued member of the International Award Committee for the Prince Mahidol Award Foundation. Since 1996 Dr. Milstein has devoted his precious

ผมรู้สึกเสียใจเมื่อได้ทราบข่าวการจากไปของนายแพทย์ Cesar Milstein ซึ่งเป็นกรรมการรางวัลนานาชาติมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลและเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จที่ผ่านมานายแพทย์ Milstein ได้ทุ่มเทเวลาอันมีค่าให้กับการคัดเลือกผู้เสนอชื่อเพื่อเข้ารับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลการจากไปของนายแพทย์ Milstein ถือเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของมูลนิธิฯ

เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2545 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลได้เสด็จเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล คณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้ประชุมพิจารณาผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลจำนวน 44 ราย จาก 22 ประเทศ โดยคณะกรรมการมูลนิธิฯ มีมติตัดสินให้ศาสตราจารย์นายแพทย์โฮมัส อีสตาร์เชล จากประเทศสหรัฐอเมริกา และ เซอร์ รอย คาร์ล จากสหราชอาณาจักรรับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลประจำปี 2545 ในสาขาการแพทย์ และ ดร.มัวริส อาร์ฮิลเลแมน จากประเทศสหรัฐอเมริกาและแพทย์หญิง เฮเลน่า มาเคล่า จากประเทศฟินแลนด์ ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลประจำปี 2545 ในสาขาการสาธารณสุข ผมหวังว่าจะได้พบกับท่านเหล่านี้ในพิธีพระราชทานรางวัลฯ ในเดือนมกราคม 2546

ผมหวังว่าผู้อ่านทุกท่านจะเพลิดเพลินกับจดหมายข่าวมูลนิธิภาษาไทย-อังกฤษ ฉบับใหม่นี้ คณะบรรณาธิการยินดีรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่านผู้อ่าน และหากผู้อ่านท่านใดมีบทความที่ประสงค์ลงพิมพ์ในจดหมายข่าว เราก็มีความยินดีจัดพิมพ์ให้

นายรัฐกิจ มานะทัต

อธิบดีกรมสารนิเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

ประธานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์

☆☆☆☆☆

time to the screening and selection process of nominations for the Prince Mahidol Award during which his significant contribution was duly recognized. As a cherished member of our International Award Committee, his death is a great loss to the Foundation.

On November 21st, 2002, Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, President of the Prince Mahidol Award Foundation, chaired a meeting of the Board of Trustees of the Prince Mahidol Award. The Board of Trustees approved, upon the recommendation of the International Award Committee, four Prince Mahidol Awardees which were selected from 44 nominees from 22 countries for the 2002 Prince Mahidol Award. Professor Thomas E. Starzl from the United States and Sir Roy Calne from the United Kingdom jointly receive the award in the field of medicine. Dr. Maurice R. Hilleman from the United States and Dr. P. Helena Mäkelä from Finland jointly receive the award in the field of public health. We look forward to meeting them at the Prince Mahidol Award Presentation Ceremony to be held in January 2003.

I hope our readers enjoy this new dual language edition of the Prince Mahidol Award Newsletter. The editorial board welcomes any comments and the Foundation welcomes articles from our readers for publication in the newsletter.

Rathakit Manathat

Director-General of the Department of Information
Ministry of Foreign Affairs

Chairman of Sub-Committee on Public Relations
Prince Mahidol Award Foundation under the Royal
Patronage

☆☆☆☆☆

Prince Mahidol Award 2001

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลประจำปี 2544

คณะกรรมการ

นายรัฐกิจ มานะทัต
รศ.นพ.ศุภกร โรจนนันท์
นางสาวโสภณพันธ์ จินตกานนท์
นางสาวจ่านง ภควรรุฒิ
ดร.มารินี กิตติวงษ์ชัย

อธิบดีกรมสารนิเทศ
รองคณบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์
กองการสื่อมวลชน กรมสารนิเทศ

Editorial Board

Mr. Rathakit Manathat
Assoc. Prof. Supakorn Rojananin
Ms. Sopapan Chintaganont
Ms. Chamnong Pakaworawuth
Dr. Marinee Kittiwangchai

Director-General of the Information Department, Ministry of Foreign Affairs
Deputy Dean for Public Relations, Faculty of Medicine, Siriraj Hospital
Policy and Strategy Bureau, Ministry of Public Health
Foreign Office, Public Relations Department
Press Division, Information Department

Prince Mahidol Award Foundation

Office of the Dean, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University
2 Prannok Road, Bangkoknoi, Bangkok 10700, Thailand, Tel. (662) 418-2568, Fax. (662) 412-9717
E-mail: pmaf@mahidol.ac.th, www.kanchanapisek.or.th/pmaf/index.html
published by Sub-committee on Public Relations